

ihalelerde asgari ücret ve
diğer işçilik maliyetlerinde
ilgili mevzuatından
kaynaklanan değişiklikler
nedeniyle yaklaşık maliyetin
ihale tarihine kadar geçen
sürede değişikliğe
uğradığının belirlenmesi
durumunda gerekçesi
belirtilmek suretiyle ihale
komisyonu tarafından, bu
maliyetler dikkate alınarak
yaklaşık maliyetin
güncellenmesi gerekirken
ihale iptal edilirmi?

Toplantı No	: 2020/013
Gündem No	: 52
Karar Tarihi	: 18.03.2020
Karar No	: 2020/UH.II-595
BASVURU SAHİBİ: Azık Yemek Sanayi ve Tic. A.Ş. – Gusto Toplu Yemek Üretim Hizmetleri ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı,	
İHALEYİ YAPAN İDARE: İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığı-2,	
BASVURUYA KONU İHALE: 2019/572979 İhale Kayıt Numaralı "2020-2021 Yılları (24 Aylık) Malzemeli Yemek Pişirme, Kahvaltı Hazırlama, Dağıtım ve Sonrası Yemek Hizmetleri Alımı İhalesi" İhalesi	
KURUMCA YAPILAN İNCELEME: İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığı-2 tarafından 09.01.2020 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "2020-2021 Yılları (24 Aylık) Malzemeli Yemek Pişirme, Kahvaltı Hazırlama, Dağıtım ve Sonrası Yemek Hizmetleri Alımı" ihalesine ilişkin olarak Azık Yemek Sanayi ve Tic. A.Ş. – Gusto Toplu Yemek Üretim Hizmetleri ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından 24.02.2020 tarih ve 9939 sayılı Kurum kayıtlarına alınan 24.02.2020 tarihli dilekçe ile itirazzen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.	
Başvuruya ilişkin olarak 2020/382 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.	
KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:	
İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle; tüm tekliflerin yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu gerekçesiyle reddedildiği ve buna bağlı olarak ihalenin iptal edildiği, idarece ihalenin iptaline yönelik alınan kararın mevzuata aykırı olduğu, şöyle ki;	
– 27.12.2019 tarihinde yapılması planlanan ihalenin, ihale dokümanındaki zeyilnamelerden dolayı 09.01.2020 tarihine ertelendiği, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 9'uncu ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.3.3'üncü maddesine göre yaklaşık maliyetin yeni asgari ücrete göre güncellenmesinin zorunlu olduğu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci ve 39'uncu maddelerine göre ihale komisyonu kararı üzerine idarece verilmiş olan bütün tekliflerin reddedilerek ihaleyi iptal etme yetkisinin bulunduğu, ancak bu takdir yetkisinin mutlak ve sınırsız olmadığı, söz konusu yetkinin Kanun'un 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere ile kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun şekilde kullanılması gerektiği,	
– İdare tarafından asgari ücret tutarlarının güncellenmesi yapılmadan yaklaşık maliyetin hesaplandığı, 2020 asgari ücret tutarları dikkate alınarak yaklaşık maliyetin güncellenmesi gerektiği, 2019 yılı asgari ücret tutarları ile hesaplanan yaklaşık maliyetin 2020 asgari ücret tutarları dikkate alınarak güncellenmesi halinde yaklaşık maliyetin 6.493.338,57 TL tutarında artış göstereceği, söz konusu artış çerçevesinde tekliflerin yaklaşık maliyetin altında kalacağı, son 3 aylık sürede ihale konusu işte işçilik giderleri dışındaki diğer giderleri oluşturan ürünlerde %3'ün üzerinde artış olduğu iddiasına yer verilmiştir.	
İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.	
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,	
Aynı Kanun'un "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde "Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilanlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz." hükmü,	
Anılan Kanun'un "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesinde halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal etme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir." hükmü,	
Aynı Kanun'un "İhalenin karara bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'inci maddesinde "37 ve 38'inci maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.	
Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir. Bu Kanun'un 63'üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.	
En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkra belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.	
İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar.	
Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalelerin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmaması ise nedenleri belirtilir.	
İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder ihale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesinde halinde ise hükümsüz sayılır." hükmü yer almaktadır.	
Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi" başlıklı 9'uncu maddesinde "...(5) Asgari ücret ve diğer işçilik maliyetlerinde ilgili mevzuatından kaynaklanan değişiklikler nedeniyle yaklaşık maliyetin ihale tarihine kadar geçen sürede değişikliğe uğradığının belirlenmesi durumunda, gerekçesi belirtilmek suretiyle ihale komisyonu tarafından, bu maliyetler dikkate alınarak yaklaşık maliyet güncellenir." hükmü yer almaktadır.	
İdari Şartname'nin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25.3'üncü maddesinde "25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:	
25.3.1. Proje Müdürü (Brüt Asgari Ücretin % 177 Fazlası)-1 Kişi Gıda Mühendisi (Brüt Asgari Ücretin % 177 Fazlası)-9 Kişi Gıda Teknikeri (Brüt Asgari Ücretin %75 Fazlası)- 12 Kişi Aşçı Başı (Brüt Asgari Ücretin %177 Fazlası)-7 Kişi Aşçı (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası)-28 Kişi Diyet Aşçı (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası)- 10 Kişi Aşçı Yardımcısı (Brüt Asgari Ücretin %41 Fazlası)-12 Kişi Kasap (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası)-8 Kişi Depo Sorumlusu (Brüt Asgari Ücretin %41 Fazlası)-7 Kişi Garson (Brüt asgari ücret+ SGP (%14))- 268 Kişi Bulaşıkçı (Brüt asgari ücret+ SGP (%14)) – 34 Kişi Temizlikçi (Brüt asgari ücret+ SGP (%14))- 8 Kişi Sofor (Brüt Asgari Ücret)- 8 Kişi Garson engelli işçi (Brüt asgari ücret+ SGP (%14)) – 10 Kişi Bulaşıkçı engelli işçi (Brüt asgari ücret+ SGP (%14)) – 7 Kişi Resmî Tatilde Çalıştırılacak Personeller; Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Gıda Mühendisi (Brüt Asgari Ücretin %177 Fazlası) 151 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Gıda Teknikeri (Brüt Asgari Ücretin %75 Fazlası) 157 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Aşçı Başı (Brüt Asgari Ücretin %177 Fazlası) 99 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Aşçı (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası) 516 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Diyet Aşçısı (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası) 156 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Aşçı Yardımcısı (Brüt Asgari Ücretin %41 Fazlası) 217 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Kasap (Brüt Asgari Ücretin %02 Fazlası) 126 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Depo Sorumlusu (Brüt Asgari Ücretin %41 Fazlası) 110 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Sofor (Brüt Asgari Ücret) 248 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Garson (Brüt asgari ücret+ SGP (%14))469gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Temizlikçi (Brüt asgari ücret+ SGP (%14)) 137 gün Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Bulaşıkçı (Brüt asgari ücret+ SGP (%14)) 634gün Yemek Bedeli: İşçilerin yemek ihtiyaçları yüklenici tarafından karşılanacaktır. Ancak, yükleniciye yemek ihtiyacının karşılanması noktasında bir bedel ödenmeyecek olup, bu bedelin karşılığı olarak, hizmet alımı kapsamında çalıştırdığı işçilerin yemek ihtiyaçlarını karşılaması için hastanede çıkan yemekten bedelsiz olarak faydalanması imkânı verilecektir. İstekliler de tekliflerinde işçilerin yemek ihtiyaçları için bir bedel öngörmeyecektir.	
Yol Bedeli: Çalıştırılacak personelin yol bedeli Aynı olarak aylık 26 gün gidiş-dönüş olmak üzere toplamda 52 geçiş şeklinde İstanbul Kart şeklinde hesaplanmıştır. Resmi çalışma gününün 26 günden daha az olması durumunda personele yol bedeli, geldiği gün üzerinden verilecek, personelin fiilen çalışmadığı günlerde ise yol bedeli ödenmeyecektir. Engelli işçilere yol ücreti ödenmeyecektir." düzenlemesi yer almaktadır.	
4734 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen hükmüne göre, ihale komisyonu kararı üzerine idarenin, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etme yetkisi bulunmaktadır. Bu çerçevede, idarelere ihalenin iptali konusunda takdir yetkisi tanındığı, ancak bu takdirin mutlak ve sınırsız bir yetki niteliği taşımayıp, bu yetkinin anılan Kanun'un 5'inci maddesinde sayma suretiyle belirtilen temel ilkeler ile kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun şekilde kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.	
Buna ek olarak yukarıda aktarılan Yönetmelik'in 9'uncu maddesinin beşinci fıkrası hükmü gereğince asgari ücret ve diğer işçilik maliyetlerinde ilgili mevzuatından kaynaklanan değişiklikler nedeniyle yaklaşık maliyetin ihale tarihine kadar geçen sürede değişikliğe uğradığının belirlenmesi durumunda, gerekçesi belirtilmek suretiyle ihale komisyonu tarafından, bu maliyetler dikkate alınarak yaklaşık maliyetin güncelleneceği anlaşılmaktadır.	
İdarece gönderilen ihale işlem dosyasının incelenmesi neticesinde, başvuruya konu ihaleye ilişkin 19.02.2020 tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin iptal edildiği,	
İhalenin iptaline ilişkin 19.02.2020 tarihli ihale komisyonu kararında "...2020-2021 Yılları (24 Aylık) Malzemeli Yemek Pişirme, Kahvaltı Hazırlama, Dağıtım ve Sonrası Yemek Hizmetleri Alımı İhalesine ait geçerli teklif sahibi olmadığından dolayı ihalenin iptal edilmesine karar verilmiş ve ihale yetkilisinin onayına arz edilmiştir." ifadelerine yer verilerek yaklaşık maliyetin üzerinde teklif veren isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılmış ve ihaleye teklif veren bütün isteklilerin teklifleri yaklaşık maliyetin üzerinde olduğundan ihalenin iptal edilmesine karar verilmiştir.	
Komisyon kararında iptal gerekçesinin tüm tekliflerin yaklaşık maliyetin üzerinde olmasına bağlı olarak ihalenin iptaline karar verildiği görülmüş olup, incelemenin de bu çerçevede yapılması gerektiği anlaşılmıştır.	
Söz konusu ihaleye ilişkin birim fiyat teklif cetvelinde toplam 429 personel için ayrı satır açıldığı anlaşılan başvuru konusu ihalenin ilan tarihinin 25.11.2019 olduğu anlaşılmıştır. İhale tarihi 09.01.2020 olan başvuruya konu ihalede yaklaşık maliyete dayanak teşkil eden belgeler incelendiğinde, ihale günü itibarıyla güncelliğini kaybetmiş olduğu ve bu sebeple anılan Yönetmelik'in 9'uncu maddesinin beşinci fıkrası hükmü gereğince 2020 yılı asgari ücret tutarları dikkate alınarak güncellenmesi gerektiği ve bu doğrultuda yapılan hesaplama neticesinde yaklaşık maliyetin altında tekliflerin olduğu görülmüştür.	
Bu itibarla ihale komisyonunca somut olayda yaklaşık maliyet güncellenmeden bütün isteklilerin tekliflerinin yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu gerekçesiyle ihalenin iptal edilmesinin yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.	
Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açmak üzere,	
İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,	
Oybirliği ile karar verildi.	